

- Yüzeysel Anlam
- Derin Anlam

ETKİNLİK 1: Yüzeysel Anlam

Ana fikir veya yardımcı fikir sorularında metnin bir bölümünde açıkça verilen anlama yüzeysel anlam denir.

Aşağıdaki metinlerden çıkarılabilecek yüzeysel anlamları uygun yerlere işaretleyiniz.

Sincaplar sonbahar aylarında harıl harıl çalışır. Amaçları ormandaki kuytu saklanma yerlerine yiyebilecekleri kadar yiyecek yığmaktır. Kış gelince kendisine bir yuva yapıp en soğuk ayları burada geçirir. Ayı, yılan gibi canlılar kış uykusuna yatar ve soğuk kış aylarını bu yarı uyku hâlinde geçirir. Yaban domuzları, geyikler dağ keçileri ve karacalar kış dönemini mecburen doğada yiyecek arayarak geçirir. Çünkü ne öncesinde kış hazırlığı yapar ne de kış uykusuna yatar.

Soğuk kış dönemleri canlıların sayılarının azalmasına sebep olur.

Ormanda yaşayan her canlı kışı farklı şekilde geçirir.

Küçük boyutlu canlılar soğuk mevsimlerde daha kolay uyum sağlar.

Egzersiz, büyüme hormonlarının salgılanmasını teşvik eder. Yüzme, basketbol, ip atlama, yoga ve germe hareketleri gibi egzersizler, vücudun uzamasını destekleyen kas gruplarını çalıştırır ve bu bölgelerdeki kan akışını artırır. Daha fazla kan akışı, kemiklerin ve kasların gelişmesini destekler ve büyüme plaklarının daha aktif hâle gelmesine yardımcı olur. Ayrıca, düzenli egzersiz yapmak, çocukların ve gençlerin sağlıklı kilo almasını sağlar ve bu da büyüme sürecinin desteklenmesi için önemlidir. Sağlıklı bir kilo dengesi, kemiklerin üzerinde fazla baskı oluşmasını engeller ve uzama sürecinin daha verimli geçmesine olanak tanır.

Uzama sürecinde egzersizlerin belirleyici bir rolü vardır.

Boy uzaması genetik faktörler tarafından belirlenir.

Beslenme sağlıklı bir kemik gelişimi için oldukça önemlidir.

İçe kapanıklık; bireyin sosyal etkileşimlerden kaçınma, yalnız kalmayı tercih etme ve duygularını dışarıya vurmadan çekinme eğilimi olarak tanımlanabilir. Bu durum, kişinin içine dönük olmasıyla ilişkilendirilebilir ancak genellikle daha derin bir çekingenlik ve sosyal kaygı durumu ile birlikte gelir. İçe kapanık bireyler, sosyal ortamlarda kendilerini rahat hissetmeyebilir. Kalabalık ya da yeni insanlarla tanışma gibi durumlar onlar için stresli olabilir. İçe kapanıklık, zaman zaman bireyin kişilik yapısının bir parçası olarak kabul edilse de aşırı durumlarda sosyal ilişkiler kurmayı zorlaştırabilir ve kişinin kendini ifade etme yetisini sınırlayabilir.

İçe kapanık bireyler bazı alanlarda sosyal bireylerden daha başarılıdır.

İçe kapanıklık aşırıya kaçtığında sosyal sorunlar yaratabilir.

Sağlıklı sosyal ilişkilerin temelinde kişilerin birbirlerine saygı duyması yatar.

ETKİNLİK 2: Derin Anlam

Metnin bir bölümünden değil de bütününden çıkarılabilecek anlama derin anlam denir.

Aşağıdaki metinlerden çıkarılabilecek derin anlamları uygun yerlere işaretleyiniz.

Bir gün komşulardan birisi Nasreddin Hoca'nın evine gelip borç para istemiş. Hoca oturduğu sedirden kalkmadan "Şu halının kenarını kaldır, oradaki parayı aliver komşu." demiş. Adam parayı alıp gitmiş. Aradan aylar geçmiş, komşu bir türlü aldığı parayı ödemiyor, Hoca da utandığından parayı isteyemiyormuş. Bir gün komşusu yine paraya sıkışmış, tek çaresi hocadan istemekmiş. Utana sıkıla Hoca'nın evine gidip borç istemiş. Hoca pek sakin bir şekilde yine halıyı göstermiş. "Halının altına bakıver komşu." demiş. Adam sevinçle halının kenarını kaldırmış, sonra da "Hocam burada para yok ki?" deyince Hoca "A komşum aldığı yerine koymadın ki olsun." karşılığını vermiş.

Yardım gerçek ihtiyaç sahiplerine yapılırsa değerlidir.

Yardımsaver insanlar iyiliklerinin karşılığını mutlaka alır.

Borcuna sadık olmayan kişilere kimse yardımcı olmaz.

Hayatı boyunca yoksullukla mücadele eden Van Gogh, yatırıldığı ve uzun yıllar kaldığı ruh ve sinir bozuklukları hastanesinde hayata gözlerini yumarken sadece tek bir tablosu satın alınmıştı. O da abisi tarafından. Benzer bir durumu yaşadığı dönemde sıradan bir, ressam olarak kabul edilen ve öldükten sonra 200 yok kimsenin hatırlamadığı Johannes Vermeer de yaşamıştır. Yaşadığı dönemde neredeyse hiçbir eserini satamayan ressamın "İnci küpeli kız" tablosunun kıymeti çok sonraları bilinmişti. Hayatı boyunca başarılı olmak ve tanınmak için mücadele veren Edgar Poe'nun kitapları günümüzde oldukça popüler olsa da yaşadığı dönemde yayınlanan kısa hikâyelerinden birkaç dolar kazanmaktan öteye gidememişti.

Bazı sanatçıların değeri ölümlerinden sonra ortaya çıkmıştır.

Resim sanatında kalıcılığı sağlamak diğer sanatlara göre daha zordur.

Sanat eserinin sanatçının yaratıcılığı ölçüsünde değerlidir.

Yollarda ve sert yüzeyler üzerinde ilerlemek için at arabası en etkili çözüm olarak görülebilir. Kutuplara doğru gidildiğinde ise kar ve buzla kaplı yollar üzerinde kızak kullanmak kolaydır zira yollar kaygandır. Konu yağış görmeyen bir alanda yumuşak toprak üzerinde seyahat etmeye geldiğinde ise bazı topluluklar deve gibi ulaşım hayvanlarını seçerek bu zorlukların üstesinden gelirken benzer durum ile karşılaşan Kızıl Derililer köpeklerin çektiği iki metre yüksekliğinde ulaşım araçları geliştirmişlerdir.

Teknolojinin gelişimi ulaşım araçlarının da gelişimini etkilemektedir.

İklim koşulları yetiştirilen ürünlerin çeşitliliğinde belirleyicidir.

Kullanılacak ulaşım taşıtının seçiminde toprak yapısı ve iklim etkilidir.